

บทคัดย่อ

ชื่อผลงานวิชาการ การพัฒนารูปแบบการบริหารจัดการเรียนการสอนแบบปลอดภัยที่บ้านที่ส่งเสริมการเรียนรู้ของนักเรียนโรงเรียนวัดบวรนิเวศ

ผู้รายงาน นายเชษฐชาติ อาริมิตร ตำแหน่ง ผู้อำนวยการสถานศึกษา

หน่วยงาน โรงเรียนบวรนิเวศ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา กรุงเทพมหานคร เขต 1

ปีที่ทำงานวิจัยเสร็จ ปี 2565

การวิจัยเรื่อง การพัฒนารูปแบบการบริหารจัดการเรียนการสอนแบบปลอดภัยที่บ้านที่ส่งเสริมการเรียนรู้ของนักเรียนโรงเรียนวัดบวรนิเวศเป็นการวิจัยและพัฒนา มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหา และแนวทางพัฒนาการจัดการเรียนการสอนของโรงเรียนวัดบวรนิเวศ เพื่อพัฒนารูปแบบการบริหารจัดการเรียนการสอนแบบปลอดภัยที่บ้านที่ส่งเสริมการเรียนรู้ของนักเรียนโรงเรียนวัดบวรนิเวศ เพื่อศึกษาผล การใช้รูปแบบการบริหารจัดการเรียนการสอนแบบปลอดภัยที่บ้าน ที่ประกอบด้วย ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ของนักเรียน คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียน และความพึงพอใจของ นักเรียน ครู และผู้ปกครองและ การนำเสนอรูปแบบการบริหารจัดการเรียนการสอนแบบปลอดภัยที่บ้านที่ส่งเสริมการเรียนรู้ของนักเรียน โรงเรียนวัดบวรนิเวศต่อผู้ทรงคุณวุฒิ กลุ่มผู้ให้ข้อมูลเป็นข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา นักเรียน และผู้ปกครองโรงเรียนวัดบวรนิเวศ ประกอบด้วย หัวหน้ากลุ่มบริหาร จำนวน 4 คน ครูผู้สอนที่ทำหน้าที่ เป็นหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ จำนวน 8 คน นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 - ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ระดับชั้นละ 2 คน รวม 10 คน และผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับโรงเรียนวัดบวรนิเวศ จำนวน 5 คน ได้แก่ ผู้ทรงคุณวุฒิในคณะกรรมการสถานศึกษา 1 คน ผู้แทนผู้ปกครอง 1 คน ผู้แทนศิษย์เก่า 1 คน ผู้ให้การ สนับสนุนโรงเรียน 1 คน และผู้แทนพระภิกษุสงฆ์ 1 รูป และผู้ทรงคุณวุฒิในการประเมินรับรองรูปแบบ จำนวน 12 คน กลุ่มผู้ตอบแบบสอบถาม ประกอบด้วย นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 - ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 169 คน ผู้ปกครองของนักเรียน 169 คน และครูผู้สอน จำนวน 24 คน ระยะเวลาที่ใช้ในการวิจัย ปีการศึกษา 2563 - 2564 การเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นการสัมภาษณ์ผู้ที่เกี่ยวข้อง รายงาน ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ และประเมินความพึงพอใจ ของนักเรียน ครูผู้สอน และผู้ปกครอง ใช้การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงเนื้อหา (content analysis) ใช้สถิติพื้นฐาน ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

ผลการศึกษา พบว่า

1. สภาพปัจจุบัน ปัญหาของการจัดการเรียนการสอนของโรงเรียนวัดบวรนิเวศ พบว่า การจัดการเรียนการสอนมีลักษณะไม่ส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้เรียนอย่างเต็มที่ อุปกรณ์ต่าง ๆ ยังไม่ทันสมัย ขาดสื่อเทคโนโลยี ครูส่วนใหญ่ยังใช้วิธีการจัดการเรียนการสอนแบบเชิงรับ (Passive Learning) ทำให้ขาดบรรยากาศของการเรียนรู้ นักเรียนรู้สึกว่ามีภาระงานที่มากเกินไปเกินความสามารถ ส่งการบ้านไม่ทัน ครบครวั

มีการะับผิดชอบจนละเลยการดูแลนักเรียน นักเรียนขาดแรงจูงใจในการเรียน ซึ่งทำให้นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนอยู่ระดับต่ำ ต่ำ 0, ร และ มส มากกว่าร้อยละ 50 สำหรับแนวทางการพัฒนาการจัดการเรียนการสอน พบว่า โรงเรียนต้องดำเนินการปรับการเรียนเปลี่ยนการสอนให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงของโลก ที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว การจัดการเรียนการสอนต้องก้าวพ้นรูปแบบที่ใช้ครูเป็นศูนย์กลาง มาเป็นการเรียนรู้ในแบบกระบวนทัศน์ใหม่ เรียกได้ว่าเป็นการจัดการศึกษาฐาน แห่งเทคโนโลยี หรือ ครูจะต้องปรับแนวทางการเรียนการสอน (pedagogy) โดยครูจะต้องทำให้นักเรียนรักที่จะเรียนรู้ตลอดชีวิต และมีเป้าหมายในการสอนที่จะทำให้เด็กมีทักษะชีวิต ทักษะการคิด และทักษะด้านไอที การเรียนการสอนที่เป็นแบบ Active Learning ที่เป็นกระบวนกรเรียนการสอนที่เน้นให้นักเรียนมีส่วนร่วมและมีปฏิสัมพันธ์กับกิจกรรมการเรียนรู้ผ่านการปฏิบัติที่หลากหลายรูปแบบ

2. การพัฒนารูปแบบการบริหารจัดการเรียนการสอนแบบปลดการบ้านที่ส่งเสริมการเรียนรู้ของนักเรียนโรงเรียนวัดบวรนิเวศ โดยใช้กรอบแนวคิดการบริหารแบบ PIE Model (Newby, Stepich, Lehman & Russell, 2011) รูปแบบการบริหารประกอบด้วย 3 ขั้นตอน ได้แก่ 1) ขั้นการวางแผน (Planning) ประกอบด้วย การวิเคราะห์บริบทสถานศึกษา การกำหนดหลักการและวิธีการ การพัฒนาบุคลากร และการพัฒนาสื่อเทคโนโลยีและพื้นที่ 2) ขั้นการนำแผนไปสู่การปฏิบัติ (Implementation) ประกอบด้วย การจัดการเรียนการสอน และการส่งเสริมและสนับสนุน และ 3) ขั้นการประเมินผล (Evaluation) การนิเทศติดตาม และการปรับปรุงและแก้ไข

3. ผลการใช้รูปแบบการบริหารจัดการเรียนการสอนแบบปลดการบ้านที่ส่งเสริมการเรียนรู้ของนักเรียนโรงเรียนวัดบวรนิเวศ พบว่า

3.1 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน ค่าคะแนนเฉลี่ยในปีการศึกษา 2564 สูงกว่าค่าคะแนนเฉลี่ยในปีการศึกษา 2563

3.2 คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียน ในระดับดี - ดีเยี่ยม ในปีการศึกษา 2564 มีจำนวนร้อยละมากกว่า ในปีการศึกษา 2563 และผลการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 พบว่า คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียน โดยภาพรวมมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก

3.3 ความพึงพอใจของนักเรียน มีระดับความพึงพอใจที่มีต่อรูปแบบการบริหารจัดการเรียนการสอนแบบปลดการบ้านที่ส่งเสริมการเรียนรู้ของนักเรียนโรงเรียนวัดบวรนิเวศ โดยมีค่าเฉลี่ยรวมอยู่ในระดับพึงพอใจมาก

3.4 ความพึงพอใจของครูผู้สอน มีระดับความพึงพอใจที่มีต่อรูปแบบการบริหารจัดการเรียนการสอนแบบปลดการบ้านที่ส่งเสริมการเรียนรู้ของนักเรียนโรงเรียนวัดบวรนิเวศในระดับมาก

3.5 ความพึงพอใจของผู้ปกครอง มีระดับความพึงพอใจที่มีต่อรูปแบบการบริหารจัดการเรียนการสอนแบบปอดการบ้านที่ส่งเสริมการเรียนรู้ของนักเรียนโรงเรียนวัดบวรนิเวศ ในภาพรวมมีความพึงพอใจในระดับมาก

4. การนำเสนอรูปแบบการบริหารจัดการเรียนการสอนแบบปอดการบ้านที่ส่งเสริมการเรียนรู้ของนักเรียนโรงเรียนวัดบวรนิเวศ ต่อผู้ทรงคุณวุฒิ พบว่า ผู้ทรงคุณวุฒิมีความเห็นว่ารูปแบบฯ ที่พัฒนาขึ้นมีความเหมาะสมและสามารถนำไปใช้ได้จริง โดยผลการประเมินภาพรวมของรูปแบบการบริหารฯ อยู่ในระดับมากที่สุด ผลการประเมินองค์ประกอบของรูปแบบการบริหารฯ อยู่ในระดับมากที่สุด ผลการประเมินการดำเนินงานตามองค์ประกอบของรูปแบบฯ อยู่ในระดับมากที่สุด และผลการประเมินการใช้งานตามรูปแบบการบริหารฯ อยู่ในระดับมากที่สุด